

РЕШЕНИЕ

№ 7855

гр. София, 23.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 23.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова-Десподска

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **6425** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), вр. с чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Н. Б. Л., ЕГН [ЕГН], чрез адв. М. С., срещу Решение № 2153-21-152/11.06.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/9 от 05.02.2021 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, с което е постановен отказ за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68, ал. 3 от КСО.

С жалбата се навеждат доводи за незаконосъобразност на атакувания административен акт поради противоречието му с материалноправни разпоредби. Сочи се, че за периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г. жалбоподателят се е осигурявал за старост като самоосигуряващо се лице чрез [фирма], за което са представени доказателства – подадени декларации и извлечения от информационната система на НАП за платени осигурителни вноски. На следващо място, се излагат аргументи във връзка с твърденията на жалбоподателя, че следва да му бъде зачетен за действителен осигурителен стаж времето на отбита наборна военна служба в размер на 2 години и 2 месеца. Същият счита, че съгласно нормативната уредба, действала по времето на придобиване на посочения стаж, а именно чл. 81 от Правилника за прилагане на закона за пенсиите /отм./, същият следва да се зачете като осигурителен стаж на основание § 9, ал. 1 от ПЗР на КСО. Поддържа се, че понятието „действителен стаж“, въведено с норма от ДВ, бр. 107 от 2014 г., следва да се прилага само занапред, тъй като на нормата не е придадено обратно действие. Позовава се на съдебна практика в

този смисъл. Моли да бъде отменено Решение № 2153-21-152/11.06.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. С., която поддържа жалбата по изложените в нея аргументи. Претендира разноски по делото по представен списък и договор за правна защита и съдействие.

Ответникът - директор на ТП на НОИ С.-град, се представлява от юрк. П., който оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Позовава се на мотивите на оспорвания административен акт. Прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар. Заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят Л. подал заявление вх. № У2113-21-7607 от 07.12.2020 г. за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 3 от КСО, към което приложил изискуемите документи съгласно чл. 2 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж.

В хода на производството по заявлението на Л. е извършена проверка за осигурителен стаж и доход, за резултатите от която е съставен Констативен протокол № КВ-5-21-00867587/20.01.2021 г., подписан от длъжностно лице при ТП на НОИ С.-град – П. Б., на длъжност старши инспектор по осигуряването. Съгласно констатациите на последния Н. Б. Л. е декларирал начало на осигуряване чрез [фирма], ЕИК[ЕИК], считано от 01.12.2007 г. Обявено е прекъсване на дейност, считано от 01.12.2020 г. Чрез проверка в информационната система на НОИ е установено, че за Н. Б. Л. като самоосигуряващо се лице не се визуализират данни за внесени осигурителни вноски за периода 01.01.2014 г. - 31.12.2014 г., поради което не е зачетен осигурителен стаж за този период. Посочено е, че за същия в представеното от Л. Удостоверение за наличието или липсата на задължение изх. № 220202100058510822.03.2021 г. е посочено качество на лицето като [фирма] с ЕИК[ЕИК]. Направено е предположение, че със сумите, които са отразени в удостоверението, вероятно са погасени други задължения на лицето.

Издадена е Служебна бележка изх. № 21102-21-75А /датата не се чете/ за осигурителен стаж и доход на самоосигуряващо се лице относно Н. Б. Л. от директора на ТП на НОИ С.-град, обхващаща периоди от 01.12.2007 г. до 30.11.2020 г. Съгласно същата липсват данни за периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г.

При тези констатации с Разпореждане № [ЕГН]/9 от 05.02.2021 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ е прието, че осигурителният стаж на Н. Л. от трета категория труд е в размер на 15 години 01 месеца и 12 дни, от които 12 години, 11 месеца и 10 дни действителен стаж. Изложени са мотиви, че макар да отговаря на условието за възраст над 66 години и 06 месеца за 2020 г., действителният осигурителен стаж на Л. е по-малко от 15 години, поради което на същия е отказано отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68, ал. 3 КСО.

С жалба вх. № 1012-21-480 от 24.03.2021 г. разпореждането е оспорено по административен ред пред директора на ТП на НОИ С.-град, във връзка с което е постановено атакуваното в настоящото съдебно производство Решение №

2153-21-152/11.06.2021 г., с което жалбата на Л. е отхвърлена. Органът се е мотивирал с нормата на § 1, т. 12 от ДР на КСО, съгласно която "действителен стаж" е действително изслуженото време по трудово или служебно правоотношение, времето, през което лицето е работило по друго правоотношение и е било задължително осигурено за инвалидност, старост и смърт, както и времето, през което лицето е подлежало на задължително осигуряване за своя сметка и е внесло дължимите осигурителни вноски. С оглед на това е приел, че за периодът на отбита наборна военна служба от 30.09.1972 г. до 01.12.1974 г., общо в размер на 02 години, 02 месеца и 02 дни, не отговаря на условията за действителен стаж, поради което не е зачетен. За периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г. органът се е позовал на Констативен протокол № KB-5-21-00867587/20.01.2021 г., за да обоснове отказ за зачитането му, поради което периодът не е включен към осигурителния стаж на лицето. С тези мотиви по-горестоящият административен орган е възприел констатациите на длъжностното лице по „ПО“ относно общия период на действителния осигурителен стаж на Л. от 12 години, 11 месеца и 10 дни.

Актът е връчен на упълномощено лице на 17.06.2021 г., видно от разписка на л. 86.

Решението е обжалвано с жалба вх. № 1012-21-892 от 24.06.2021 г., подадена чрез административния орган до Административен съд София-град.

По делото са приобщени писмени доказателства – част от административната преписка, и представените с жалбата. Сред тях са Заявление вх. № У2113-21-7607 от 07.12.2020 г., Констативен протокол № KB-5-21-00867587/20.01.2021 г., подписан от длъжностно лице при ТП на НОИ С.-град, Служебна бележка изх. № 21102-21-75А /датата не се чете/, Удостоверение за наличието или липсата на задължение изх. № 220202100058510822.03.2021 г., извлечение /справка/ от информационната система на НАП относно наличие на публични задължения за Фонд „Държавно обществено осигуряване по партия на Н. Б. Л., Удостоверение от командира на поделение 65010 – Е. и други.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

По допустимостта:

Жалбата срещу оспореното Решение № 2153-21-152/11.06.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО от лице с право и интерес от оспорване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

По основателността:

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства, да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Атакуваното Решение № 2153-21-152/11.06.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е издадено от компетентен административен орган съобразно разпоредбата на чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ от КСО - ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ, в законоустановената писмена форма и съдържа изискуемите съгласно чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити, включително подробни фактически и правни

основания за издаването му, като не се установяват нарушения на административнопроизводствените правила.

Потвърденото с оспорвания административен акт Разпореждане № [ЕГН]/9 от 05.02.2021 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ също е издадено от компетентен орган съгласно чл. 98, ал. 1, т. 1 КСО, в писмена форма, като са изложени мотиви, и не са допуснати съществени процесуални нарушения при издаването му.

По отношение на спорния по делото въпрос, а именно съответствието на решението на директора на ТП на НОИ С.-град с материалният закон, съдът намира следното:

Нормите на чл. 68, ал. 1 и ал. 2 КСО уреждат условията за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст, съгласно които право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на възраст 60 години и 10 месеца от жените и 63 години и 10 месеца от мъжете и осигурителен стаж 35 години и 2 месеца за жените и 38 години и 2 месеца за мъжете, като от 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година. Съгласно чл. 68, ал. 3 КСО „в случай че лицата нямат право на пенсия по ал. 1 и 2, до 31 декември 2016 г. те придобиват право на пенсия при навършване на възраст 65 години и 10 месеца за жените и мъжете и най-малко 15 години действителен осигурителен стаж. От 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 67-годишна възраст“.

Не се спори, че към датата на подаване на заявление от 07.12.2020 г. за отпускане на пенсия по чл. 68, ал. 3 КСО жалбоподателят е отговарял на условието за минимална възраст, като е имал навършени 66 години и 06 месеца, които се изискват за 2020 г.

Между страните е спорно дали следва да бъде зачетен осигурителен стаж на жалбоподателя за периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г., както и следва ли да се признае за действителен осигурителен стаж по смисъла на чл. 68, ал. 3 КСО времето, през което е отбил наборна военна служба, общо в размер на 2 години и 2 месеца, в периода 30.09.1972 г. – 01.12.1974 г.

Съгласно нормата на чл. 68, ал. 3 КСО, релевантен за правото на пенсия е действителният осигурителен стаж. Легална дефиниция на същия се съдържа в § 1, т. 12 от Допълнителните разпоредби на КСО, и предвижда, че това е действително изслуженото време по трудово или служебно правоотношение, времето, през което лицето е работило по друго правоотношение и е било задължително осигурено за инвалидност, старост и смърт, както и времето, през което лицето е подлежало на задължително осигуряване за своя сметка и е внесло дължимите осигурителни вноски. В настоящия случай незачетеният от органите на НОИ стаж е придобит през периода 30.09.1972 г. – 01.12.1974 г., поради което на основание § 9, ал. 1 от ПЗР на КСО неговата действителност се преценява съобразно действащите до 31 декември 1999 г. разпоредби. Действащата уредба, към този период и до отмяната му с ДВ. бр.21 от 17 март 2000 г., се е намирала в Правилника за прилагане на Закона за пенсиите /отм./. Съгласно чл. 81 от последния нормативен акт, се зачита за трудов стаж от III категория изслужената наборна военна служба или приравнената към нея на курсанти и школьники след навършване на пълнолетие до размера на наборната служба за съответния род войски съгласно действащото законодателство.

Съгласно действащата към момента уредба също се признава за осигурителен стаж времето, изслужено при отбиване на наборна военна служба. В КСО и Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж са предвидени аналогични разпоредби на цитираните

по-горе. В чл. 9, ал. 7 от КСО е посочено, че за осигурителен стаж при пенсиониране се зачита периодът на наборна или мирновременна алтернативна служба, като за този период се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии" за сметка на държавния бюджет върху минималната работна заплата към датата на отпускане на пенсията. Разпоредбата на чл. 44, ал. 1 и ал. 2 от НПОС посочва, че за осигурителен стаж от трета категория се признава времето на наборна военна служба и времето на обучение на курсанти и школьники след навършване на пълнолетие до размера на наборната служба за съответния род войски съгласно действащото законодателство, независимо кога са положени. За този стаж се дължат осигурителни вноски от републиканския бюджет.

С оглед на изложеното следва да се прецени има ли припокриване на изрично уредения в горните норми осигурителен стаж и действителния такъв съгласно разпоредбата на чл. 68, ал. 3 КСО, съответно следва ли да бъде зачетен същият като такъв.

В тази връзка съдът съобразява, че на основание чл. 3, ал. 1 от Закона за всеобщата военна служба в Народна република България /обн., Изв., бр. 13 от 14.02.1958 г., отм. от 27.02.1996 г./ „всички мъже - граждани на Република България - без разлика на раса, народност, вероизповедание, образователен ценз, социален произход и положение са длъжни да отбият военната си служба в състава на Въръжените сили“. Следователно, отбиването на военна служба е задължително за всички граждани от мъжки пол, включително в процесния период от 30.09.1972 г. до 01.12.1974 г. Във времето на отбиването ѝ жалбоподателят е бил обективно възпрепятстван да полага труд по трудово или приравнено на него правоотношение. С оглед на това, отбиването на военна служба се явява алтернативно на правоотношение по полагане на труд и съответно заместващо го. След като действителен осигурителен стаж е действително изслуженото време по трудово или служебно правоотношение и времето, през което лицето е работило по друго правоотношение, то за такъв следва да се зачете и времето, което лицето е изслужило във военните сили на България на наборна военна служба. Процесният период от 30.09.1972 г. до 01.12.1974 г., за чиято продължителност не е налице спор, се доказва от жалбоподателя чрез представено пред осигурителните органи Удостоверение от 01.12.1974 г. от командира на поделение 65010 – Е. /на л. 20 от делото/. Между страните няма спор, че за същия период за Л. са внасяни задължителни осигурителни вноски за сметка на държавния бюджет, поради което е изпълнено и второто условие за признаването му за действителен осигурителен стаж.

С оглед на всичко гореизложено съдът намира за неправилен извода на осигурителните органи, че при преценка на правото на пенсия на Л. на основание чл. 68, ал. 3 КСО не следва да бъде зачетен осигурителният му стаж за времето на отбиване на наборна военна служба. Същият противоречи на материалноправните разпоредби, води до незаконосъобразност на решението на директора на ТП на НОИ С.-град, както и на потвърденото с него разпореждане на длъжностното лице по „ПО“ в ТП на НОИ С.-град и е основание за отмяната им.

В този смисъл е последователна и безпротиворечива съдебна практика на Върховния административен съд - Решение № 6611 от 02.06.2021 г. на ВАС по адм. д. № 4442/2021 г., VI о., Решение № 14517 от 24.11.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6444/2020 г., VI о., Решение № 12404 от 7.10.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6255/2020 г., VI о., Решение № 8978 от 13.06.2019 г. на ВАС по адм. д. № 11473/2018 г., VI о., Решение №

266 от 08.01.2019 г. на ВАС по адм. д. № 2856/2018 г., VI о., Решение № 15446 от 11.12.2018 г. на ВАС по адм. д. № 6749/2018 г., VI о., Решение № 15587 от 13.12.2018 г. на ВАС по адм. д. № 13944/2017 г.

По отношение на втория спорен въпрос по делото – относно периода от 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г., съдът намира доводите на жалбоподателя за неоснователни.

Във връзка с това е представена по делото Служебна бележка изх. № 21102-21-75А /дата не се чете/, изготвена от директора на ТП на НОИ С.-град на л.46, съгласно която за посочения период липсват данни за придобит осигурителен стаж на Л..

По случая е възложена проверка за установяване на релевантните факти, в резултат от която е съставен Констативен протокол № KB-5-21-00922696/18.05.2021 г. на длъжностно лице при ТП на НОИ С.-град – старши инспектор по осигуряването Б.. Изложените в същия констатации се изразяват в следното: „не се визуализират данни за внесени осигурителни вноски за периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г. Справката показва, че със съответните суми вероятно са погасени други задължения“.

Констативният протокол и горепосочената служебна бележка представляват официални удостоверителни документи по смисъла на чл. 179, ал. 1 ГПК. Същите са издадени от длъжностни лица в кръга на службата по установените форма и ред. Официалният документ има материална доказателства сила, тоест представлява доказателство за изложените в него факти и изявления, като обвързва съда относно наличието на тези факти. В настоящия случай не са ангажирани доказателства за оборване на изложените в протокола и служебната бележка констатации, включително чрез откриване на производство по оспорването им по реда на чл. 193 от ГПК. С оглед на това настоящият съдебен състав е задължен да ги кредитира и да формира въз основа на тях изводите си при решаване на делото.

Представената справка за задълженията и плащанията за осигурителни вноски към 28.04.2021 г. относно Н. Б. Л. не оборва констатациите на осигурителните органи. Същата представлява извлечение от информационната система на НАП, която се генерира автоматично. Поради това не може да се противопостави на констатациите от извършена проверка на осигурителните органи, при която са взети предвид всички налични данни относно осигуряването на лицето. Съгласно тежестта на доказване, която съдът е указал на страните, жалбоподателят следва да докаже фактите и обстоятелствата, посочени в жалбата, на които основава исканията и възраженията си. За доказване на твърденията си, че е внесъл дължимите осигурителни вноски за осигурителни периоди от 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г., жалбоподателят е имал възможност да направи доказателствено искане за назначаване на експертиза, с която да установи извършени ли са плащания за тези конкретни периоди и на какво се дължи евентуалната липса на отразяването им в информационните масиви на НОИ. В случая това не е сторено, поради което на основание чл. 179 ГПК съдът намира за доказани удостоверените чрез Служебна бележка изх. № 21102-21-75А /дата не се чете/, изготвена от директора на ТП на НОИ С.-град, на л.46 и Констативен протокол № KB-5-21-00867587/20.01.2021 г. на контролен орган на ТП на НОИ С.-град факти и обстоятелства относно липсата на внесени за сметка на жалбоподателя осигурителни вноски за този период.

Съгласно чл. 9, ал. 1 КСО осигурителният стаж се изчислява в часове, дни, месеци и години. За осигурителен стаж се зачита времето, за което са внесени дължимите осигурителни вноски по чл. 6, ал. 8 от самоосигуряващите се лица и дължимите осигурителни вноски от лицата по чл. 4а, ал. 1.

При положение, че не са внесени осигурителни вноски за спорния период от 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г., правилни и законосъобразни са изводите на административния орган, че не са изпълнени материалноправните условия да бъде

зачетен същият при преценка на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Въпреки горното настоящият съдебен състав намира, че са налице основанията по чл. 68, ал. 3 КСО за придобиване на право на пенсия от жалбоподателя Л.. Нормата изисква възраст от 66 години и 6 месеца към 2020 г., на което условие същият безспорно отговаря, както и действителен осигурителен стаж в размер на 15 години. Съгласно оспорваният административен акт жалбоподателят има действителен стаж от 12 години 11 месеца и 10 дни, без да отчита времето на отбита наборна военна служба от 2 години и 2 месеца. След като се прибави последният период към установения от органа стаж, действителният осигурителен стаж на жалбоподателя възлиза на 15 години 1 месец и 10 дни. Следователно, изпълнено е и второто условие съгласно нормата на чл. 68, ал. 3 КСО, поради което заявлението на Л. за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст следва да бъде уважено. Изводите на административния орган са неправилни - в противоречие с материалноправните разпоредби, и водят до незаконосъобразност на Решение № 2153-21-152/11.06.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град. Същото следва да бъде отменено, както и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/9 от 05.02.2021 г. на длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ С.-град, с което е отказано отпускане на пенсия по чл. 68, ал. 3 КСО, а преписката да бъде върната на административния орган за ново разглеждане съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

При този изход на делото претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените по делото разноски се явява основателна, като наред с това съдът намира, че следва да бъде преценено възражението на ответника за редуциране на търсеното адвокатско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 5 ГПК. Съгласно нормата на чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за дела по реда на КСО минималното такова е в размер на 350 лв. Претендираният от жалбоподателя адвокатски хонорар надвишава минималния определен с предходната норма размер само с 50 лв., което е под 15 на 100 от същия. Поради това и като съобрази действителната фактическа и правна сложност на делото, съдът намира, че следва да присъди в полза на жалбоподателя разноски в размер на 400 лв. съгласно представения списък по чл. 80 от ГПК и договор за правна защита и съдействие.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО, във връзка с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 70 - ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Н. Б. Л., ЕГН [ЕГН], Решение № 2153-21-152/11.06.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/9 от 05.02.2021 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ С.-град, с което е постановен отказ за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68, ал. 3 от КСО.

ВРЪЩА преписката на длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ С.-град за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Териториално поделение С.-град на Националния осигурителен институт да заплати на Н. Б. Л., ЕГН [ЕГН], направените по делото разноски в размер на 400 /четиристотин/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: